

15.5.2015

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

8.5.2020

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle sekä hallintovaliokunnalle

Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä (HE 65/2020 vp) eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain väliaikaisesta muuttamisesta

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n puolesta kiitän mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä ja esitän kunnioittaen seuraavaa:

Hallituksen esitys on perusteltu. Käsitykseni mukaan kansainvälistä suojelua hakeneitten henkilöitten työnteko-oikeuden laajentaminen on hyväksi sekä ko. henkilöille että yhteiskunnalle yleensä. Työnteko on tehokkain tapa kotouttaa turvapaikkaa hakenut henkilö Suomeen. Työn tekeminen on sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta perusteltua myös silloin, kun turvapaikkaa hakenut henkilö ei lopulta jää Suomeen. Esityksen mukainen laki poistaisi tietyin edellytyksin työntöön aloittamista rajoittavan karenssiajan oleskelulupaa hakeneilta ja pidentäisi työnteko-oikeuden kestoa maasta poistamispäätöksen jälkeiseen aikaan. Esityksellä hallitus pyrkii lisäämään työvoiman tarjontaa huoltovarmuuden kannalta kriittisen tärkeillä toimialoilla. MTK pitää työvoiman tarjonnan lisäämistä elintarvikeketjun toiminnan kannalta välttämättömänä koronaviruksen vaarantaessa maatalojen normaalin toiminnan juuri satokauden kynnyksellä.

Kausityövoiman puute maataloilla ja puutarhayrityksissä vaarantaa huoltovarmuuden elintarvikkeiden tuotannossa. Kaikki keinot tarvittavan työvoiman löytämiseksi on käytettävä. MTK yhtyy maa- ja metsätalousministeriön arvioon siitä, että turvapaikanhakijoiden mahdollisuudet työllistyä maataloille kevään kylvötöiden aikana ovat hyvin vähäiset. Turvapaikanhakijoiden joukossa tuskin on suomalaisen maatalous- ja puutarhatuotantoon perehtyneitä ammattitaitoisia työntekijöitä kovinkaan useita. Myöhemmin kesällä avautuvissa sadonkorjuutehtävissä on enemmän sopivia tehtäviä myös kokemattomille työntekijöille.

Maa- ja metsätalousministeriön lain valmistelun aikana antamat arviot maa- ja metsätalouteen työllistyvien turvapaikanhakijoiden määristä ovat oikeaan osuneita. Koko maan tasolla tarkastellen turvapaikanhakijat eivät ole ratkaisu maatalojen kausityötä koskevaan työvoimapulaan. Yksittäisten maatalojen ja puutarhayritysten kohdalla ehdotetulla lainmuutoksella voi kuitenkin olla merkitystä tarvittavan työvoiman löytämiseen. Sen vuoksi MTK pitää tärkeänä, että työnantaja voisi kaikissa tilanteissa helposti, nopeasti ja maksutta varmistaa työtä hakevan turvapaikanhakijan työnteko-oikeuden kysymällä asiasta viranomaiselta.

MTK kiirehtii hallitusta ja eduskuntaa toteuttamaan maataloustuotannolle välttämättömän ulkomaisen kausityövoiman maahan tuloon sallimiseksi ja kotimaisen työvoiman käytön edistämiseksi vaadittavat päätökset ja toimenpiteet. Nyt lausuttavana oleva hallituksen esitys on oikeansuuntainen, mutta valitettavasti täysin riittämätön täyttämään satokauden aikana tarvittavaa noin 16000 kausityöntekijän tarvetta.

Vesa Malila
lakimies, varatuomari
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Lähetään sähköpostina: HaV@eduskunta.fi; MmV@eduskunta.fi;